

סדר ברכת החמה

(נוסח אישכנז וספרד)

זמן הברכה הוא כמה שיותר מוקדם בבוקר, מכיוון שזריזים מקדימים למצוות. ונוהגים לקום להתפלל ותיקין, ומיד לאחר סיום התפילה לצאת החוצה ברוב עם ולברך את ברכת החמה. אם לא ברך מיד בבוקר, לדעת כמה פוסקים ניתן לברך עד סוף שלוש שעות ראשונות מן היום (מ"א יחו"ד ד, יח), ויש אומרים שבשעת הדחק אפשר לברך עד חצות היום (א"ר, מ"ב רכט, ח). אם באותו יום השמים מכוסים בעננים והשמש לא נראית כלל, למרות שיש ממנה אור, כתב החתם סופר (או"ח נו) שאי אפשר לברך עליה ברכת החמה, אבל אם נראית צורתה מבעד לעננים – אפשר לברך.

לגבי נשים, יש סוברים שהיבנות לברך ברכת החמה, ויש אומרים שלא תברכנה. ואפשר שהנשים תבואנה ותשמענה את הברכה מפי 'שליח-הציבור' ובוה תצאנה ידי חובה (יחו"ד ד, יח).

(מתוך פניני הלכה, הרב אליעזר מלמד)

י יִרְאוּךָ עַם-שָׁמַשׁ וְלִפְנֵי יְרַח דֹּר דֹּרִים:

ה וְדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ:

ו זְרַחַה לָכֶם יִרְאֵי שָׁמַי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ וַיְצַאתֶם וּפְשַׁתֶּם כְּעַגְלֵי מִרְבָּק:

ה גִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וְרְאוּ כָּל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:

הַלְלוּנִי הַלְלוּ אֶת-יְיָ מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל-

צְבָאוֹ. הַלְלוּהוּ שָׁמַשׁ וְיָרַח הַלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכְבֵי אֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְיָ כִּי הוּא צִוָּה וַנִּבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים וְכָל גְּבְעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֲרָץ וְכָל לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שְׂפִטֵי אֲרָץ: בַּחֲוָרִים וְגַם בַּתּוֹלוֹת זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְקֻנֹּק כִּי נִשְׁגָּב שָׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוּ עַל אֲרָץ וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קָרְן לְעַמּוֹ תְּהַלֵּה לְכָל חֲסִידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּ יְה:

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ,
לְיַחַד שֵׁם י"ה בּו"ה בְּיַחְוָדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית.

(* אָנָּא בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רַנַּת עַמְּךָ שְׁגָבְנוּ טַהֲרָנוּ נוֹרָא: נָא
 גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יַחֲוֹדְךָ כְּבַבַּת שְׁמָרָם: בְּרַכְּם טַהֲרָם רַחֲמֵי צְדָקְתְּךָ תַּמִּיד גְּמֻלָּם: חֲסִין
 קָדוֹשׁ בְּרוּב טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ: יַחִיד גָּאֵה לְעַמְּךָ פִּינָה זוֹכְרֵי קִדְשֶׁתְּךָ: שׁוֹעֲתָנוּ קַבֵּל
 וּשְׁמַע צַעֲקָתָנוּ יוֹדַע תַּעֲלָמוֹת: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

(* לְמַנְצַח בְּנִינֵינֵת מְזֻמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אֶתָּנוּ סְלָה: לְדַעַת
 בְּאַרְצֵי דְרַבְּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים בְּכָל: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ
 לְאֲמִים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֲמִים בְּאַרְצֵי תְנַחֵם סְלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
 עַמִּים בְּכָל: אֲרֵץ נְתַנָּה יְבוּלָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל
 אֲפָסֵי אֲרֵץ:

לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד—אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ:
 יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אִמְרָ וְלַיְלָה לְלַיְלָה יַחֲוֶה—דַּעַת: אִין—אִמְרָ וְאִין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע
 קוֹלָם: בְּכָל—הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תֵּבֵל מְלִיחָם לְשִׁמְשׁ שָׁם—אֶהֱלֵ בָּהֶם: וְהוּא
 כְּחָתָן יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ יִשְׁיֵשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶת: מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וְתַקּוּפָתוֹ עַל—
 קְצוֹתָם וְאִין נִסְתָּר מִחֻפָּתוֹ: תּוֹרַת יי תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נְפֶשׁ עֵדוּת יי נְאֻמָּה
 מִחֻפֵּימַת פֶּתִי: פְּקוּדֵי יי יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמְחֵי—לֵב מְצוֹת יי בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאֵת
 יי טַהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד מְשֻׁפְּטֵי—יי אִמַּת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מְזַהֵב וּמְפּוֹ רֵב
 וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּת צוּפִים: גַּם—עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רֵב: שְׁגִיאוֹת
 מִי יָבִין מִנְּסֻתָרוֹת נִקְנִי: גַּם מְזוֹדִים חֲשַׁךְ עַבְדְּךָ אֵל—יִמְשְׁלוּ—כִּי אִזּוֹ אֵיתָם וְנִקְיֵתִי
 מִפֶּשַׁע רֵב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי—כִּי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְגֵאֵלִי:

(* שִׁיר לְמַעֲלוֹת אִשָּׁא עֵינֵי אֵל הַהָרִים מֵאִין יָבֵא עֲזָרִי: עֲזָרֵי מַעַם יי עֲשֵׂה שָׁמַיִם
 וְאַרְצֵי: אֵל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלְךָ אֵל יָנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יי
 שְׁמֶרְךָ יי צִלְךָ עַל יַד יְמִינְךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְפֶּה וַיִּרַח בְּלַיְלָה: יי יִשְׁמְרְךָ מִכָּל רָע
 יִשְׁמַר אֶת נַפְשְׁךָ: יי יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבוֹאְךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

(* יש שאין אומרים פסוקים אלו.)

תָּנוּ רַבָּנָן הַרוֹאֶה חֶמְדָּה בְּתַקוּפָתָהּ אוֹמֵר בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית וְאֵימַת הוּי אָמַר אֲבִי כָּל כ"ח שָׁנִין וְחֹדֶר מִחֲזוֹר וְנִפְלְאָה תְּקוּפַת נִיסָן בְּשִׁבְתָּאֵי בְּאוֹרְתָא דְתַלְתַּת נְגָהֵי אַרְבַּע. (ברכות נט)

שָׁמֶשׁ אוֹמֵר, שָׁמֶשׁ יָרַח עָמַד זָבֻלָּה לְאוֹר תְּצִיךְ יְהִלְכוּ לְנִגְהָ בָּרַק חֲנִיתֶךָ: קוֹמֵי אוּרֵי כִּי בָּא אוֹרְךָ וּכְבוֹד יְיָ עֲלֶיךָ זָרְחָ: (ברייתא דפרק שירה)

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה. גָּדְלוֹ וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם. דַּעַת וְתְּבוּנָה סוֹבְבִים אוֹתוֹ. הַמִּתְנַאֵה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. וְנִהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמְרַבֵּבָה. זְכוּת וּמִישׁוֹר לְפָנָי כְּסָאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים לְפָנָי כְּבוֹדוֹ. טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבְּרָא אֱלֹהֵינוּ. יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁפֵּל. בַּח וּנְבוּרָה נָתַן בָּהֶם. לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל. מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נוֹגָה. נִאֵה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם. שְׂמֵחִים בְּיַצְאָתָם וְשָׂשִׁים בְּבוֹאָם. עוֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם. פָּאֵר וּכְבוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמוֹ. צְהֵלָה וְרִנָּה לְזִכָּר מְלִכּוֹתוֹ. קָרָא לְשָׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְבָנָה. שָׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מְרוֹם. תְּפִאֲרַת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפְנִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ.

יש שאין אומרים עלינו לשבח. והאומרים יעדו בכריעתם, שלא לפנות לשמש.

עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָה לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֵא עֲשָׂנוּ בְּגוּיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֵא שָׁם חִלְקְנוּ בָהֶם וּגְוַרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנָם. שֶׁהֵם מְשִׁתְּחוּיִם לְהִבֵּל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֵל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ, וְאִנְחָנוּ כּוֹרְעִים וּמְשִׁתְּחוּיִם וּמוֹדִים לְפָנָי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׂכִינַת עִזּוֹ בְּנִגְבְּהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אִמַּת מְלִכְנוּ אִפְסֵי זוּלָּתוֹ כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ וַיְדַעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד.

עַל כֵּן נִקְוָה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֲרַת עֲזֶךָ לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ וְהַאֲלִילִים פְּרוֹת יִפְרֹתוֹן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלֹהֵיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִפְרֹו וַיְדַעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בְּרִיךְ תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְלוּ וְלְכָבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֵת עַל מְלִכּוֹתֶיךָ וְתִמְלִיךָ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְךָ

היא ולעולמי עד תמלך בכבוד פכתוב בתורתך יי ימלך לעולם ועד. ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד.

רבי חנניה בן עקשיא אומר: רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל. לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר: יי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר.

יתגדל ויתקדש שמה רבא (אמן)

בעלמא די ברא ברעותה וימליך מלכותה (ויצמה פרקנה ויקרב משיחה **אמן**) בתיכון וביומיון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב. ואמרו **אמן**.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך. וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתקדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא (אמן). לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו **אמן**.

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די בארתא (בא"י קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמין וחיין אריבין ומזוני רויחי ופרקנא מן קדם אבוהון דבשמיא וארעא ואמרו **אמן**.

יהא שלמא רבא מן שמיא ותיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו **אמן**.

עושה שלום במרומינו הוא יעשה ברחמינו שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו **אמן**.

מודים אנחנו לך שהחיייתנו וקיימתנו והגעיתנו לברך ברכת הודאה זו, ויהי

רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו פשם שזכינו לברך ברכה זו, כן תחינו ותקיימנו לעבדך בלבב שלם ותזפה אותנו ואת צאצאינו לברכה בתקופות אחרות הבאות עלינו לשלום, שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך, ותזכנו לראות פני משיחך, והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חבש יי את שבר עמו ומחין מפתו ירפא, במהרה בימינו, **אמן סלה.**

להזמנת סדר ברכת החמה מהודר עם הקדשה לעלוי נשמת וכדו' (לפי נוסח בני אשכנז או בני עדות המזרח)
 ניתן לפנות באימייל beitel@yeshiva.org.il

שולחים sms ומקבלים מיידית את הזמן ההלכתי שרוצים

שלח עכשיו: **"זמן"** מה שאתה רוצה..... **1315** למספר **דוגמא:** זמן תפילה מחר בגולן
 עלות: 50 אג' להודעה ■ תומר בכל הערים בארץ ■ ניתן להירשם כמנוי לקבלת זמני היום ■ פרטים נוספים באתר www.yeshiva.org.il